

چرخ مدارس دولتي همچنان با پول والدين مي چرخد

در فضاي ذهني مديران كل آموزش و پرورش يك چيز مي گذرد و در فضاي واقعي مدارس، يك چيز ديگر. مديران، گرفتن وجه هنگام ثبت نام و گرو گرفتن کارنامه ها تا زمان رسيدن پول را تکذيب مي کنند...

در فضاي ذهني مديران كل آموزش و پرورش يك چيز مي گذرد و در فضاي واقعي مدارس، يك چيز ديگر. مديران، گرفتن وجه هنگام ثبت نام و گرو گرفتن کارنامه ها تا زمان رسيدن پول را تکذيب مي کنند، اما والدين گزارش مي دهند که هم گروکشي کارنامه ها را به چشم دیده اند و هم تقاضاي مديران مدارس براي پرداخت پول، هنگام ثبت نام را.

مديران وزارتخانه، گرفتن هر ميزان پول با هر بهانه اي را تخلف مي دانند و قول برخورد قاطع با متخلفان را مي دهند، اما والدين چون مي بينند براي ثبت نام فرزندشان يا گرفتن کارنامه اش، چاره اي جز واريز پول ندارند و از برخورد قاطع نيز خبري نيست دست به جيب مي شوند.

براي همين اين چرخه معيوب هر سال تکرار مي شود و حتي شدت عملش بيشتري تا آنجا که اين روزها برخي والدين در تماس با جام جم خبر مي دهند که پيش دانشگاهي هاي دولتي نيز بابت ثبت نام، تا بيش از يك و نيم ميليون تومان مطالبه وجه نقد دارند.

اما پاسخ وزارت آموزش و پرورش به همه اين اتفاقات حتي پولي شدن پيش دانشگاهي هاي دولتي نيز هماني است که پيش از اين نيز بود؛ گرفتن پول با هر استدلالی، تخلف است.

روز گذشته محمود حسيني، معاون آموزش متوسطه آموزش و پرورش شهر تهران در واکنش به اين گزارش هاي مردمی، قاطعانه اعلام کرد که هيچ کدام از مدرسي که داراي پايه چهارم به عنوان پيش دانشگاهي هستند، حق دريافت شهریه يا کمک داوطلبانه از سوي اوليا را ندارند.

او در گفت و گو با فارس با بيان اين که برخي مدارس مثل نمونه دولتي ها، از خانواده ها وجه دريافت مي کنند، توضيح داد: آن دسته از مدرسي که داراي شهریه هستند براساس قوانين و دستورالعمل ها مي توانند اقدام کنند، اما مدارس دولتي به هيچ عنوان نبايد پولي از والدين هنگام ثبت نام دريافت کنند.

گوش والدين و رسانه ها از اين حرف ها پير است چون وزارت آموزش و پرورش در اين موضوع آنچنان موضعگيري مي کند که توقع مي رود مو لاي درز آن نرود، اما نه تنها والدين اين موضعگيري ها را در حد يك ژست تفسير مي کنند بلکه برخي مديراني که با جام جم تماس مي گيرند نيز خلاف اين موضعگيري، حرف مي زنند.

مدير يکي از دبستان ها که از ترس از دست دادن شغل فقط تمايل دارد با نام خانم «ح» معرفي شود توضيح مي دهد که چون براي مخارج مدرسه به شدت در مضيقه است چاره اي جز گرفتن پول از والدين به شکل هاي مختلف ندارد. او فاش مي کند که در زمستان پارسال براي اين که پولي براي پرداخت قبض گاز مدرسه نداشته بچه ها چند روزه را در سرما گذرانده اند و والدين دانش آموزاني که مريض شده اند او را مقصر دانسته اند و جنجال به پا کرده اند. خانم «ح» مي گويد بعد از اين ماجرا و به خاطر موضوعات مشابه زيادي نيز به اداره آموزش و پرورش مراجعه کرده، اما آنها نبود بودجه را بهانه رد کردن درخواست او اعلام کرده اند. اگر درستي حرف هاي اين مدير و ساير همکارانش را ملاک قضاوت قرار دهيم، معلوم است که بين اظهارات مديران ستادي وزارتخانه و مديران مدارس تناسبی وجود ندارد؛ يعني همان چيزي که باعث بروز اظهارات ضدونقيض و در نتيجه سرگرداني مردم و رسانه ها مي شود.

البته روز گذشته سخنگوي وزارت آموزش و پرورش در گفت و گو با جام جم، اطمينان داد که هرگز چنين ضدونقيضي وجود ندارد و اگر چنين مواردی گزارش مي شود فقط در حد يك استثناست. علي فرهادي مي گويد: مدرسه يك مکان فرهنگي است براي همين اگر خدائي ناکرده تخلفي در آن صورت بگيرد، بزرگنمايي مي شود. البته ممکن است در جايي آن هم به صورت معذود و موردی، تخلفي رخ بدهد، اما به صورت کلي سياست آموزش و پرورش بر اين است که با رفع اين موانع، آموزش را همه گير کند و از بازماندگي تحصيل جلوگیری کند.

او ادامه مي دهد: ما به کرات اعلام کرده ايم که حتي مدارس هيات امنايي نيز حق دريافت وجه ندارند، اما چون اين قبيل مدارس با تصويب انجمن اوليا و مربيان که خود اولياي دانش آموزان هستند، تصميم گيري مي کنند، ممکن است براي کارهاي فوق برنامه با

اردوها پول دریافت کنند. در این میان اما مدارس غیر هیات امنایی حق دریافت هیچ وجهی را ندارند، مگر این که این کمک‌ها داوطلبانه باشد.

فرهاده‌ای که با ارائه این توضیح از مردم می‌خواهد در صورت دیدن هر نوع تخلف، به ادارات آموزش و پرورش مراجعه کنند و کارشناسان مسئول را در جریان قرار دهند، درخصوص گروه‌نگه‌داشتن کارنامه‌ها نیز می‌گوید: هیچ مدیری حق ندارد ارائه کارنامه را منوط به دریافت پول کند. البته ممکن در تعداد معدودی از مدارس چنین اتفاقی بیفتد که البته درست نیست آن را به مدارس دیگر تسری بدهیم. این در حالی است که اگر مدیری علت دریافت پول را مخارج مدرسه عنوان می‌کند، باید بگویم که ما به همه مدیران اعلام کرده‌ایم که هر مدرسه‌ای چه در شهر و چه در روستا اگر بابت قبضه‌ها و تعمیرات پول نیاز دارد به شرط این که پولی در حسابش نباشد، بلافاصله آن را پرداخت خواهیم کرد. با وجود این تعداد کمی از مدیران هستند که از سر دلسوزی، امکاناتی فراتر از امکانات موجود برای مدرسه می‌خواهند و شاید به همین علت از والدین پول دریافت می‌کنند که در این صورت اگر والدین اسم این مدیران و نام مدرسه را به ما اعلام کنند، حتما موضوع را پیگیری خواهیم کرد.

یک بام و دو هوای مشارکت

وزارت آموزش و پرورش همواره از مشارکت خانواده‌ها در تعلیم و تربیت سخن می‌گوید و آن را کاری پسندیده و حتی ضروری می‌داند. روز گذشته علی‌فرهاده‌ای نیز در لفافه چنین موضعی را تکرار کرد که به نظر می‌رسد همین موضوع است که گره گرفتن وجه از والدین را در مدارس کور می‌کند.

در واقع اگر مشارکت والدین در مخارج مدرسه و تجهیز امکانات امری پسندیده و موردنظر آموزش و پرورش است، چرا این وزارتخانه مرتب برخلاف بودن گرفتن وجه تأکید می‌کند؟ یعنی اگر گرفتن پول از والدین امری خلاف است پس چرا مسئولان دم از مشارکت مردمی می‌زنند؟

البته پاسخ آموزش و پرورش قطعا این است که منظور از مشارکت، مشارکت داوطلبانه است و قرار نیست هیچ فردی زیر فشار مشارکت اجباری برود که البته در پاسخ باید گفت با توجه به اوضاع فرهنگی و بویژه اقتصادی مردم، بعید است که عده زیادی حاضر به مشارکت اختیاری باشند.

پس به نظر می‌رسد برای خلاصی از این بحث‌ها و تناقض‌ها که هر سال نیز تکرار می‌شود و هیچ نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید، بهتر است یا آموزش و پرورش لزوم مشارکت در امر تعلیم و تربیت را برای خانواده‌ها جا بیندازد یا آنقدر توان مالی و امکانات مدارس را بالا ببرد که دیگر هیچ مدیری برای تأمین مخارج مدرسه‌اش دست نیاز به سمت اولیا دراز نکند.

مریم خباز / گروه جامعه